

MAZARS AS
Fridtjof Nansens vei 19
0369 OSLO

VÅR REFERANSE
21/5473

DERES REFERANSE

DATO
17.09.2021

Tilsynsrapport

Tilsynsrapporten oppsummerer tilsyn hos Mazars AS (revisjonsselskapet) varslet 14. mai 2021. Det vises til foreløpig tilsynsrapport av 29. juni 2021 og revisjonsselskapets tilsvarende av 14. september 2021. Tilsynet gjaldt revisjonen av årsregnskapet for 2019 og forenklet revisorkontroll av perioderegnskapet per 30. september 2020 i samsvar med IFRS. Disse regnskapene ble benyttet som vedlegg til revisjonsklientens søknad om opptak til handel på Euronext Growth. Tilsynet omfatter også revisjonen av årsregnskapet for 2020. Under tilsynet ble dokumentasjon knyttet til revisjonsutførelsen gjennomgått og møter med nøkkelpersoner på revisjonsteamet avholdt. Finanstilsynet har flere vesentlige merknader til revisjonen av årsregnskapene for 2019 og 2020 samt den forenklete revisorkontrollen.

Revisjonsutførelsen

Revisjonsselskapet reviderer ingen foretak som er notert på et regulert marked. IFRS-regnskapene er utarbeidet av revisjonsklienten med assistanse fra innleid ekspertise. Finanstilsynet har i sine kontroller av revisjonen og forenklet revisorkontroll som er utført av delårsregnskap vektlagt regnskapspostenes vesentlighet og risiko. Revisjonen/arbeidet som er vurdert vedrører regnskapsårene 2019 og 2020. Ny revisorlov trådte først i kraft 1.1.2021 og lovhenvvisninger til revisorloven er derfor til tidligere lov.

Finanstilsynet har følgende merknader:

- **Referanse til rammeverket for finansiell rapportering i revisjonsberetningene**
I årsregnskapet for 2019 er det i prinsippnotene angitt at grunnlaget for utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet er *"Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) godkjent av EU og tilhørende fortolkninger, samt norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven og som skal anvendes pr. 31.12.2019."*

Årsregnskapet for 2020 er avlagt på engelsk og tilsvarende noteopplysning er som følger: *"The consolidated financial statements of the parent entity and the group have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) and IFRIC interpretations as adopted by the European Union (EU) and valid as of December 31, 2018."*

Regnskapet har blitt avlagt i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9 for både 2019 og 2020, slik at noten (både på norsk og engelsk) i 2020 er mangelfull/feil.

I revisjonsberetningen for 2019 (datert 25. mai 2020) henvises det til at selskaps- og konsernregnskapet etter revisors mening er avgitt "*i samsvar med International Reporting Standards som fastsatt av EU.*"

I revisjonsberetningen for 2020 (datert 2. mars 2021) er henvisningen til rammeverket "*in accordance with International Accounting Standards as adopted by the EU.*"

For 2019 ville en mer korrekt henvisning være "*i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9*", ref. DnRs eksempelsamling revisjonsberetninger, side 22.

Revisor har henvist til feil rammeverk for både regnskapsåret 2019 og 2020. Finanstilsynet mener at dette er et alvorlig brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 700, punkt 26.

- **Datering av revisjonsberetningen for revisjonen av årsregnskapet for 2019**
Revisjonsberetningen for revisjonen av årsregnskapet for 2019 er datert 25. mai 2020. Vesentlige arbeidspapirer som for eksempel avsluttende analyse og sjekklister for gjennomgang av årsregnskapet er datert 26. mai 2020. Oppdragsansvarlig partner har gjort sin endelige signering av filen den 27. mai 2020, det vil si to dager etter dato på revisjonsberetningen.

Finanstilsynet mener at dette er et alvorlig brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 700, punkt 49.

- **Forenklet revisorkontroll (ISRE 2410) – identifikasjon av overskriften på elementene i delårsregnskapet**
Foretaket har i sin "*Q3 2020 Quarterly Report*" tatt inn "*Consolidated Profit & loss statement (unaudited)*", "*Consolidated Balance sheet (unaudited)*" samt "*Consolidated Statement of cashflow (unaudited)*". Uttalelsen om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap fra revisor som er datert 18. november 2020 henviser i innledningen til "*oppstilling over endringer i egenkapital for perioden 1. januar til 30. september 2020, men ikke til "Consolidated Statement of cashflow"*" (kontantstrømoppstilling).

Finanstilsynet mener det er et alvorlig brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISRE 2410, punkt 43 (c) at henvisningene til hvilke elementer den forenklede revisorkontrollen gjelder ikke er fullstendige og nøyaktige.

- **Revisjon av inntekter for 2019 og 2020**
Revisor har i sin risikovurdering ikke definert særskilt risiko knyttet til misligheter i inntektsføringen. Ifølge ISA 240, punkt 27, er det en presumpsjon for at denne risikoen er særskilt. Foretakets bransje, virksomhet, størrelse, omsetningsvekst og prosess mot noteringen på handelsplassen Euronext Growth er isolert og samlet sett forhold som tilsier at risikoen knyttet til misligheter i inntektsføringen er særskilt.

Revisors risikovurdering er avgjørende for type, tidspunkt og omfang av revisjonshandlinger som gjennomføres for å innhente tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis. Den særskilte risikoen vil vanligvis knytte seg til hvorvidt inntektene er gyldige. For 2019 er risikoen til gyldighetspåstanden satt til "lav", mens den er økt til "moderat" for 2020.

Revisor beskriver i revisjonsdokumentasjonen at hovedboksposteringer er gjennomgått og at det ikke ble notert poster for nærmere gjennomgang. En slik gjennomblading uten at noen transaksjoner ble utvalgt for nærmere kontroll, fremstår som overfladisk og gir ikke tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis.

Revisor har for regnskapsåret 2019 i et begrenset omfang gjort innbetalingskontroller av kundefordringer per 31.12 2019 uten å dokumentere om utvalget er tilstrekkelige til å gi revisjonsbevis. For regnskapsåret 2020 er det hentet inn saldobekreftelser og i noen grad gjort innbetalingstester. Heller ikke for denne regnskapsperioden er det dokumentert om utvalgene er tilstrekkelige. Stikkprøvene er ikke utført i henhold til kravene i ISA 530 punktene 6-8. Metodikken til nettverket er kun unntaksvis fulgt.

Videre har revisor i inntektsrevisjonen utført bruttofortjenesteanalyse for både 2019 og 2020. Det er en rekke forutsetninger som må være til stede for at en slik analyse skal kunne brukes som revisjonsbevis, herunder pålitelige data og uavhengige forventninger, jf. krav i ISA 520 punkt 5 analytiske substanshandlinger. Inntektene er i US dollar. Med varierende valutakurser gjennom både 2019 og 2020, er det krevende å sammenligne bruttofortjenesten mellom årene. Å bruke snittkurser for hele året for å isolere valutaeffekten slik revisor har gjort, er derfor ikke tilstrekkelig for å sikre sammenlignbare tall. For 2019 er heller ikke varekostnaden revidert med tilfredsstillende sikkerhet (ikke tilstrekkelig antall stikkprøver). Forventningene til marginene er for begge årene satt med utgangspunkt i ledelsens forventninger og uten nærmere kontroll.

Finanstilsynet mener at konsekvensen av ovenstående mangler er at revisor ikke har innhentet og dokumentert tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for å dekke inn påstandene om fullstendige og gyldige inntekter for regnskapsårene 2019 og 2020. Som en konsekvens av feil/mangelfull risikovurdering og manglene ved ovenstående revisjonshandlinger, har revisor heller ikke dekket inn den særskilte risikoen for misligheter knyttet til inntektsføringen.

Finanstilsynet mener at dette i sum utgjør et grovt brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 240, punktene 26-28 samt ISA 500, punkt 6.

- **Identifisert risiko knyttet til "IFRS Compliance"**

Revisor har i sin risikovurdering identifisert at det er moderat risiko knyttet til IFRS Compliance. Foretakets regnskaper utarbeides i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9. Revisor har benyttet sjekklister for norsk god regnskapsskikk. Det er ikke dokumentert hvordan kvalitetssikringen av etterlevelsen av forenklet IFRS i regnskap med noter er gjort.

Finanstilsynet kan ikke se at den identifiserte risikoen er dekket inn av tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis. Finanstilsynet mener dette er brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 500, punkt 6.

- **Nærstående parter**

Styret er oppgitt som nærstående parter ifølge referat fra møte med ledelsen. Dette er imidlertid ikke fulgt opp i oppsummerende dokumentasjon om nærstående parter. Det er således heller ikke gjennomført noen fullstendig gjennomgang av mulige transaksjoner med nærstående parter.

Finanstilsynet kan ikke se at risikoen knyttet til eventuelle transaksjoner med nærstående er dekket av tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonshandlinger. Finanstilsynet mener dette er brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, ISA 500, punkt 6.

- **Dokumentasjon - Arkivering**

Revisjon av årsregnskapet for 2019 er dokumentert i en egen fil. Den forenklede revisorkontrollen av delårsregnskapet for Q3 2020 er dokumentert i samme fil som årsregnskapet for 2020. Finanstilsynet har ikke sett bevis for at revisjonsdokumentasjonen er sammenstilt og arkivert innen fristen angitt i ISA 230 for henholdsvis revisjonsberetningene for 2019 og 2020 samt uttalelsen om den forenklede revisorkontrollen av delårsregnskapet.

Finanstilsynet mener dette er i strid med god revisjonsskikk, jf. revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISA 230 punktene 14-15 og A21

- **Kommunikasjon med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll - revisjonsdokumentasjon**

Det finnes ingen dokumentasjon i revisjonsfilene som viser at revisor har hatt møte med styret uten administrasjonen til stede slik tidligere revisorlov krevde. Revisor har imidlertid lagt fram kopi av møteinvitasjoner og timelister som underbygger at disse møtene har funnet sted for både 2019 og 2020.

Finanstilsynet mener dette er brudd på revisorloven § 5-3 første ledd, jf. § 5-2 annet ledd og ISA 230, punkt 10

Oppsummering

Finanstilsynets gjennomgang har avdekket flere alvorlige svakheter i revisjonsutførelsen av årsregnskapene for 2019 og 2020. Revisjonsselskapet har tatt Finanstilsynets kommentarer og kritikk til etterretning. Revisjonsselskapet bekrefter at tiltak enten er eller vil bli iverksatt for å sikre tilfredsstillende kvalitet i revisjonsutførelsen og at relevant regelverk vil bli fulgt i fremtidige revisjoner.

For Finanstilsynet

Anders Grini
senior tilsynsrådgiver

Morten Peters
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.